

Endelig....

maj 30, 2020 | [Carlsens Klumme](#)

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent



30-05-2020

Man skal altid rette de fejl, som man begår på tryk (muligvis burde man også rette nogle andre – men det er hinsides denne klumme). I sidste uge skrev jeg, at når jeg ikke beskæftigede mig med Bundesliga-kampene, var det, fordi de var landet på en kanal, der ikke lige var tilgængelig (selv om guderne skal vide, at der er en del af dem i huset). Imidlertid er jeg blevet så meget klogere, at Bundesligaen i al ubemærket for mig har sneget sig hen på en tilgængelig kanal, så det fejrede jeg ved at have Dortmund og Bayern kørende i baggrunden på pc'en tirsdag, mens jeg havde andre pc-ting, der skulle ekspederes. Herom senere.

I weekenden så jeg igen på Færøerne, men fik åbenbart valgt den forkerte kamp – i hvert fald missede jeg i første omgang, at Adrian Justinussen fra HB Tórshavn bankede tre frisparksmål direkte i kassen på otte minutter i kampen mod Argir. Det skulle være ny verdensrekord, i hvert fald på eliteniveau – og virker direkte fænomenalt. Godt nok ser der ud til at være en god solid medvind, men et par af sparkene er fra pænt lang afstand.

Frisparksskytter af denne kaliber er noget nær uvurderlige, og de er altid gode at hive op af hatten som en kanin, når det kniber. Jeg husker Lars Højer med et frispark dybt inde i overtiden sørge for, at



FCK i Parken fik forlænget spilletid mod upågtede Linfield fra Nordirland i en meget tidlig europæisk kvalifikationskamp. FCK vandt så den forlængede spilletid og undgik, hvad der ellers ville have været en temmelig forsmædelig sag. David Beckham lavede samme stunt, da han med kampens noget nær sidste spark sikrede England point mod Grækenland hjemme – og slutrundekvalifikation. Og så er der selvfølgelig altid Cristiano Ronaldo (selv om det efter min hukommelse efterhånden er længe siden, at han har haft heldet med sig på den front).

Nå, men tilbage til Bundesligaen og Dortmund – Bayern. Jeg valgte at se den i en udgave uden dåselyd fra et imaginært publikum. Det kan man have mange meninger om, og smag og behag er forskellig, men jeg foretrækker nu personlig den ægte vare, uanset hvor speciel den kan være. Jeg oplevede det som en forbløffende god kamp, omstændighederne taget i betragtning. Stemningen var det jo op til spillere og bænke selv at skabe, men ingen så nu ud til at være specielt påvirket af det, selv om der lige skulle bankes lidt rust af i duellerne. Et gedigent målmandsdrop afgjorde det hele til Bayerns fordel – men fokus var også på en situation, hvor Dortmund med en vis ret godt kunne have tænkt sig et straffespark. Haaland sparker på mål, og en liggende Boateng (med ryggen til Haaland) forsøger at dreje sig ind i skuddet – med albuen ude fra kroppen, hvorefter bolden selvfølgelig rammer bemeldte albue.

Hands-forseelser er efterhånden en større videnskab, men ingen kunne have protesteret voldsomt, hvis der var blevet dømt straffe her. Albuen er ikke strakt voldsomt ud fra kroppen på nogen måde, men den er alligevel så langt ude, at den gør Boateng bredere, og det er ikke sådan, at armen er derude for at støtte, tage fra i vendingen

e.l. I min bog er vi tættere på et straffespark end et ikke-straffespark. Men hvorfor griber VAR så ikke ind (for VAR er der jo stadig, selv om tilskuerne ikke er det). Spørgsmålet er, om situationen er så oplagt, at man kan putte den i kassen med 'klare og åbenlyse dommerfejl'. For kan man ikke det, skal eller må VAR ikke gribe ind (i hvert fald ikke efter den officielle VAR protokol, og glem venligst lige alt om Premier League). Det er nok et af de tilfælde, hvor dommeren måske har besluttet sig for 80-20 til fordel for ikke-straffe, og så kan VAR-dommeren sagtens mene 80-20 den anden vej, bide hårdt i bordpladen og ellers se at komme videre.

Nu skal vi heldigvis igang med Superligaen, og jeg har set flere, både nogle tituleret eksperter og nogle rent faktisk stadig aktive udøvere på bæk eller bane, mene, at det må blive meget lettere for dommeren, når han ikke har presset fra publikum. Det tør jeg næsten garantere for, at det ikke bliver, for nu sker der jo det, at alle kan høre alt, hvad der foregår. Jeg tror ikke på, at det flytter dommernes tolerancetærskel for, hvad man gider høre på eller ikke, men det kan sagtens have den bivirkning, at andre vil mene, at dette kan man ikke tillade sig. Det bliver forhåbentlig en start, hvor alle kører pr. Gefühl og selv tænker sig om, for ellers kan det blive en meget kompliceret omgang. Vi skal jo ikke glemme, at der blandt alle aktører hersker et vist frispreg, som alle accepterer som en del af spillet – men nu kommer alle detaljer så faktisk ud i æteren uden at drukne i publikumslyden. Interessant nok var der ikke de store udladninger i kampen mellem Dortmund og Bayern tirsdag – eller også stod mikrofonerne bare de rigtige steder. Jeg håber det bedste – og frem for alt bliver det herligt at komme igang igen.

Der bliver også plads til en læsespørgsmål, som går på, hvad der egentlig sker, hvis en dommer er påvirket af forholdet til enkelte spillere. Jeg vil tillade mig at twistе emnet lidt, så det i første omgang handler om habilitet – og dernæst forberedelse til en kamp. Under selve kampen kan der jo ske alle mulige ting i forholdet mellem en dommer og en spiller, som kan påvirke reaktionsmønsteret (på begge sider). Men selv om man ikke tror det, hvis man ikke selv har løbet derinde, er der ikke nogen dommer, der i situationen har tid til at snyde med vilje – her er spillerne bare blå eller røde, og så kommer kendelserne nærmest pr. automatik.

Hvad habilitet angår, er der mange forskellige varianter i Europa. I nogle lande bliver dommeren ikke påsat kampe i egen by eller i en vis afstand fra bopælen. Herhjemme har vi indtaget den yderst pragmatiske og danske holdning, at dommeren selv afgør, om han føler sig inhabil. Det svarer vist fint til, hvad der sker andre steder i samfundet. Vi har og har haft dommere, som ikke ønsker at dømme en bestemt klub (måske kender man spillerne for godt, har været med i træningsfaciliteter osv.), og så er der dommere, der uden problemer dømmer hold fra deres egen by. Danmark er også et så tilpas lille land, at det ville være nærmest umuligt at opsætte helt kontante regler. Grænsen går, hvis man f.eks. har nære familiemedlemmer på et hold – så er dommerne heldigvis fornuftige nok til at sige fra, så de ikke bliver påsat kampe med holdet, eller andre kampe, som kan påvirke holdet. Jeg har også selv som observatør haft et par tilfælde, hvor jeg havde kendt dommeren privat fra gamle dage, før han kom frem i rækkerne, havde arbejdsrelationer med ham osv., og vedkommende skulle jeg naturligvis ikke vurdere.

Hvad de enkelte spillere angår, bliver det en anelse mere tricky. For lige så vel som jeg ikke er i tvivl om, at dommerne indgår i mange holds forberedelser til en kamp (ikke hvad fodboldloven angår, men med hensyn til hvor meget der tillades inden for rammerne, hvor meget man kan sige) – så gør dommerne på eliteniveau det samme både herhjemme og internationalt. Der bliver set kilometervis af optagelser internationalt i perioden fra man får sin kamp, til man skal dømme den. Har man returopgøret, er det rigtig rart at vide, hvordan det første opgør formede sig. Det er helt essentielt på forhånd at kunne spotte spillestile og tilsvarende – men også at identificere, hvem der er udset til at være matchspoileren med de mange små irriterende frispark på midtbanen osv. Tilsvarende: hvis man af erfaring ved, at en bestemt spiller har det med at gå omkuld i straffesparksfeltet ved selv den mindste berøring, ville det da være tudetosset ikke at være specielt opmærksom på ham, så man undgår at lave en kampafgørende fejl på den bekostning. Det er i alles interesse.

Det ændrer ikke på, at selv angriberen, der har svært ved at holde sig på benene, selvfølgelig skal have de kendelser med sig, som han er berettiget til, men kunsten er, at han heller ikke skal have mere end det.

I virkeligheden kan det hele koges ned til, at dommeren selvfølgelig ikke skal være forudindtaget, men han skal i den grad være forberedt. Og det er en helt central forskel.